

D ů v o d y:

Odůvodněno jest dovolání z důvodu čís. 4 § 503 c. ř. s., pokud se odvolacímu soudu vytýká, že nesprávně posoudil ujednání stran ze dne 12. prosince 1922. Podle odstavce V. dlužního úpisu ze dne 12. prosince 1922, v němž žalovaná potvrzuje příjem zápůjčky 20.000 Kč od žalujícího pivovaru, se žalovaná zavázala odebírat po dobu 10 let pivo určené k výčepu pro svou kavárnu výhradně od žalobkyně za normálních podmínek a, pro případ, že nedodrží toto ujednání, zaplatiti žalobkyni pokutu 12.000 Kč. Odvolací soud považuje toto ujednání za neplatné jednak z důvodu nemožnosti podle § 878 obč. zák., jednak proto, že se takové ujednání přiči dobrým mravům (§ 879 obč. zák.). K odůvodnění svého názoru se dovolává odvolací soud rozhodnutí nejvyššího soudu čís. sb. 1039 a 5084 a aplikuje v obou směrech právní názory tam vyslovené na souzený případ. Prvé rozhodnutí se však vůbec na tento případ nehodí, jelikož má za základ jiný skutkový stav i jiné hospodářské a právní poměry. Pokud se druhého, odvolacím soudem dovolávaného rozhodnutí tkne, šlo v tomto rozhodnutí čís. 5084 o smlouvu, jež zavazovala žalovanou, že musí po 20 roků odebírat pivo ze žalobcova pivovaru, zároveň však výslovně vylučovala povinnost pivovaru, dodávat pivo do hostince žalované, a přes to jí ukládala smluvní pokutu, kdyby odjinud pivo odebrala. Taková smlouva ovšem byla nemravná, jelikož jí byla vydána žalovaná strana na pospas libovůli pivovaru. V souzeném případě pivovar svou povinnost k dodávce piva žalované nevyhloučil, přijav její závazek k odebrání piva za normálních podmínek, a jest nesporno, že žalující pivovar žalované pivo také dodával, poskytnuv jí dokonce značnou zápůjčku (20.000 Kč) na investice v její kavárně. Bylo tedy v jeho vlastním zájmu, by dodával co největší množství piva již proto, by investovaného nákladu využil k docílení většího zisku ze vzrůstající dodávky piva, a také konkurenční ohledy ho nutily k tomu, by v době, kdy výroba piva není již omezena jako v letech poválečných, si zajistil odbyt piva. Smlouva o závazném odběru piva po určitou dobu za takových okolností, jak byly v tomto případě zjištěny, nepřiči se zákonným předpisům, nevykořisťuje se jí tíseň druhé smluvní strany a nepřiči se ani dobrým mravům (§ 879 obč. zák.).

Čís. 7416.

Při určení hodnoty předmětu sporu podle § 502, třetí odstavec, c. ř. s., platí předpis § 54, druhý odstavec, j. n., podle něhož se při výpočtu hodnoty předmětu sporu nehledí k úrokům, kterých se žalobce domáhá jako vedlejšího nároku.

(Rozh. ze dne 15. října 1927, Rv I 246/27.)

Nejvyšší soud odmítl dovolání do srovnalých rozsudků obou nižších soudů.

D ů v o d y:

Žalobce domáhá se výroku, že žalovaní jsou povinni mu zaplatiti 1. za sprostředkování prodeje domu v červenci 1922 zbytek provise 1900 Kč, k němuž připočítává 6% úroky od 11. července 1922 do 12. února 1926 částkou 408 Kč 81 h, tedy celkem 2308 Kč 81 h se 6% úroky od 13. února 1926, 2. 100 Kč odměny za to, že na žádost žalovaných prohlédl vilu, kterou žalovaní hodlali koupiti, 3. 150 Kč odměny za to, že na jejich žádost vyjednával s Františkem M-em o koupi jeho domu. Podle seznání žalobce při jeho výsledku jako strany vznikla pohledávka pod 2. v roce 1925 a pohledávka pod 3. v roce 1926. Žalobce uplatňuje tedy tři různé, na sobě nijak nezávislé nároky, které přesto, že podle § 227 c. ř. s. byly formálně sloučeny v jedné žalobě a že o nich bylo společně jednáno a rozhodnuto, nepozbyly po stránce hmotné své samostatnosti. Z toho plyne především nepřipustnost dovolání co do nároků pod 2. a 3., neboť tu jde o věci nepatrné po rozumu § 448 c. ř. s., v nichž podle § 502 druhý odstavec c. ř. s. není proti rozhodnutí odvolacího soudu opravný prostředek připuštěn. Ohledně přípustnosti dovolání co do nároku pod 1., přichází v úvahu odstavec třetí § 502 c. ř. s., podle něhož není přípustným dovolání proti potvrzujícímu rozsudku odvolacího soudu, když sporný předmět, o němž odvolací soud rozhodl, na penězích nebo peněžitě hodnotě nepřevyšuje 2.000 Kč. Zbytek provise, který žalobce tu požaduje a o němž rozhodl odvolací soud, činí pouze 1900 Kč. Žalobce dospívá k částce převyšující 2.000 Kč jen tím způsobem, že připočítává k jistině 1900 Kč zákonné úroky z prodlení vzešlé z něho do 12. února 1926. Při určení hodnoty předmětu sporu podle § 502 třetí odstavec c. ř. s. platí však, ježto zákon jiného neustanovuje, též předpis § 54 druhý odstavec j. n., podle něhož se při výpočtu hodnoty předmětu sporu nehledí k úrokům, kterých se kdo domáhá jako nároku vedlejšího. Zákonné úroky z prodlení, které žalobce připočítává k jistině, nejsou samostatnou pohledávkou, nýbrž jen příslušenstvím jistiny 1.900 Kč. Nelze je tedy započísti při výpočtu hodnoty předmětu sporu. Tímto jest jen pohledávka 1.900 Kč, tedy pohledávka 2.000 Kč nepřevyšující. Jelikož odvolací soud potvrdil co do této pohledávky rozsudek soudu první stolice, jest dovolání též co do nároku pod 1. nepřipustným. Bylo tudíž dovolání celé podle §§ 471 čís. 2, 474 druhý odstavec a 513 c. ř. s. odmítnouti.

Čís. 7417.

K úpisu válečné půjčky a s ním spojenému uzavření zápůjčky nezletilcem vyžaduje se svolení zákonného zástupce (otcovského opatrovníka) i chráněnského soudu. Lhostejno, že matka nezletilcova byla při úpisu válečné půjčky přítomna a nečinila námitek.

Pokud nelze v projevu zletilosti nabyvšího upisovatele spatřovati uznání dluhu.

(Rozh. ze dne 15. října 1927, Rv I 353/27.)